

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2018-11-14 Nr. (1.6E)2T-877
Į 2018-10-31 Nr. (10.4-181)-3-4448

DĖL IŠVADOS ĮSTATYMŲ PROJEKTAMS

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – PMĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – GPMĮ projektas), teikia pastabas ir pasiūlymus.

1. Siekiant PMĮ projekto ir GPMĮ projekto nuostatų suderinamumo, siūlytina suvienodinti juose vartojamas formuluotes (pavyzdžiui, PMĮ projekte, priešingai nei GPMĮ projekte, nėra nurodoma kad nuostata būtų taikoma „visų rūšių transporto priemonėms“).

2. Siūlytina aiškinamajame rašte detaliau atskleisti PMĮ projekto 2 str. 2 d. nuostatos, jog „Šio įstatymo nuostatos taikomos apskaičiuojant 2019 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pelno mokesčių“ taikymo aplinkybes (pavyzdžiui, avansinio pelno mokesčio apskaičiavimo ir sumokėjimo kontekste) ir sąlygas (atskaitant sumas, skirtas PMĮ projekte nurodytoms išlaidoms, išmokėtas nuo PMĮ projekto įsigaliojimo – 2019 m. liepos 1 d.).

3. GPMĮ projekto lyginamajame variante perbrauktu tekstu turėtų būti nurodomas visas žodis, o ne tik jo dalis (atitinkamai paryškintu tekstu įrašomas visas naujas žodis).

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

Andrius Miliūnas, (8 5) 266 29 06, el. p. andrius.miliunas@tm.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-12-14 Nr. (14.1 E-01)-6K-

Į 2018-11-29 Nr.

1806429

Kopijos

Ūkio ministrui Virginijui Sinkevičiui

Socialinės apsaugos ir darbo ministrui

Linui Kukuraičiui

Atkurtai
Lietuvai

DĖL GAUTŲ PASIŪLYMŲ PLĖSTI MOKESČIŲ LENGVATAS

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, atsižvelgdama į 2018 m. lapkričio 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijoje vykusio pasitarimo išdavas, parengė ir teikia savo išvadas (vertinimus ir galimus alternatyvius pasiūlymus) dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos pateiktų mokestinių iniciatyvų, t. y. dėl siūlomų Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo ir Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo pakeitimų, kuriuose siūlomos mokesčių lengvatos.

PRIDEDAMA: išvados dėl Ūkio ministerijos pateiktų mokestinių iniciatyvų, 12 lapų.

Finansų ministras

Vilius Šapoka

FINANSŲ MINISTERIJOS IŠVADA DĖL ŪKIO MINISTERIJOS MOKESTINIŲ INICIATYVŲ IR PASIŪLYMAI DĖL GALIMŲ ŠIOMS INICIATYVOMS ALTERNATYVŲ

Esmė. Ūkio ministerija (ŪM) yra pateikusi eilę pasiūlymų dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (GPMĮ) ir Pelnų mokesčio įstatymo (PMĮ) pakeitimų, kuriais iš esmės siūlomos mokesčių lengvatos, kainuosiančios valstybės biudžetams (įskaitant Sodros ir PSD biudžetus) apie 125 mln. eurų per metus.

Finansų ministerija (FM) norėtų akcentuoti, kad **be mokesčių lengvatų verslui, yra kitų alternatyvų** ŪM iškeltiems tikslams pasiekti, t.y. **skatinti inovacijas, verslumą, produktyvumą, naujų darbo vietų kūrimą miestuose ir regionuose**: tokių kaip ES investicijos, alternatyvios finansinės priemonės, privataus finansavimo mobilizavimas

Informuojame, kad pagal **verslui skirtas 43 subsidines priemones** (iš jų ŪM – 41 priemonė) **numatyta investuoti ~ 796 mln. eurų** ES fondų lėšų į šias sritis:

- ~ 55 mln. eurų - į startuolius;
- ~ 155 mln. eurų – į produktyvumo didinimą, eksporto ir energetinio efektyvumo skatinimą;
- ~ 402 mln. eurų – į investicijas į aukštą pridėtinę vertę kuriančias technologijas;
- ~ 96 mln. eurų – į verslo finansavimą regionuose;
- ~ 88 mln. eurų – į darbuotojų mokymus.

Be to, **269 mln. eurų ES lėšų skirta ūkinės įvairovės didinimui regionuose**, gerinant sąlygas investicijų pritraukimui, sudarant sąlygas naujų darbo vietų kūrimui ir investicijų pritraukimui tikslinėse teritorijose. Regionuose investuojama į naujus traukos centrus ir stiprinant esamus, apleistų teritorijų ir objektų pertvarkymą (konversiją) (pritaikant verslui) ir jų pasiekiamumą, gyvenamosios aplinkos gerinimą, formuojant paklausą vietos verslams ir didinant patrauklumą investicijoms.

Taip pat investuojant ES fondų lėšas taikomos ir kitos finansavimo formos verslumui ir inovacijoms skatinti, t. y. **finansinės priemonės**, kurių privalumas yra grįžtančios lėšos bei pritraukiamos privačios lėšos. Verslui finansuoti veikia 5 fondai, o **nuo 2008 m. į fondus investuota ~ 774,3 mln. eurų**, iš jų:

- ~ 506 mln. eurų ES fondų lėšų (iš jų ŪM – 465 mln. eurų; SADM – 41,4 mln. eurų);
- ~ 268,3 mln. eurų grįžusių lėšų (iš jų ŪM – 260 mln. eurų; SADM – 8,3 mln. eurų).

Taip pat **pritraukta ~ 666 mln. eurų privačių lėšų**.

Kartu, siekiant skatinti alternatyvaus finansavimo verslui prieinamumą, **buvo sureguliuoti sutelktinio finansavimo, tarpusavio skolinimo platformų santykiai Lietuvoje**, taip pat **palengvintas kapitalo pritraukimas uždarojioms akcinėms bendrovėms**, joms leidžiant platinti obligacijas viešai bei užtikrintas obligacijų savininkų interesų gynimo mechanizmas. Alternatyvių finansavimo šaltinių spektras yra toliau plečiamas ir tobulinamas, peržiūrimi institucinių investuotojų investavimo reikalavimai, **kuriame nauji instrumentai**:

- tobulinamas investicinių fondų reguliavimas (įstatymai svarstomi LRS);
- kuriama teisinė bazė padengtųjų obligacijų ir pakeitimo vertybiniais popieriais instrumentams.

FM nuomone, pirmiausiai reikia išnaudoti paminėtas alternatyvias verslui plėsti skirti priemones.

Toliau FM pateikia nuomonę dėl ŪM konkrečių pasiūlymų, įskaitant dėl ŪM siūlomų PMĮ pakeitimų, susijusių su Socialinio verslo plėtros įstatymo projektu. Kartu pridedamas ir detalesnis siūlomų lengvatų įvertinimas makroekonominiu požiūriu.

I ŪM pasiūlymas. Plėsti GPM neapmokestinamų iš darbdavio gautų pajamų natūra sąrašą (neapmokestinant gaunamos naudos kompensuojant visų rūšių transporto išlaidų į/iš darbovietės, darbuotojų maitinimo), taip pat siūloma iš darbdavio gautų neapmokestinamų dovanų ir prizų vertę padidinti nuo 200 iki 500 eurų

FM pozicija - nepritarti, kadangi:

1. dalinau jau įgyvendinta:

- 1) išlaidas darbuotojų naudai įmonės gali atskaityti pelno mokesčio tikslais;
- 2) GPM neapmokestinama darbdavio gyventojo naudai sumokėta sumos už geležinkelio ar kelių viešojo transporto bilietus;
- 3) tiek maitinimo, tiek po galiojančia lengvata nepatenkančios pavėžėjimo išlaidos, kai darbuotojo individuali nauda nenustatoma, neapmokestinama GPM, o kartu įmonei – leidžiami atskaitymai PMI tikslais;

2. kyla pagrįsta rizika, kad tai paskatintų darbdavius intensyviau teikti darbuotojams tokias paslaugas siekiant jomis pakeisti dalį atlyginimo pinigais arba kaip priedą prie jo. Tokia lengvata būtų taikoma tiek mažas, tiek didesnes nei vidutinės pajamas gaunantiems asmenims – tokiu būdu būtų dar labiau padidinta pajamų nelygybė šalyje. Dėl siūlomos lengvatos galimi biudžetų (įskaitant Sodros ir PSD biudžetus) pajamų netekimai (50 mln. eur per metus), o Ūkio ministerijos argumentai, kad netekimai būtų kompensuojami papildomu vartojimu nėra pagrįsti, kadangi ir šiuo metu darbuotojai patiria tiek maitinimosi, tiek nuvykimo į/iš darbo išlaidas;

3. GPMI įtvirtintas bendras principas, kad darbuotojo iš darbdavio gautos pajamos, nesvarbu kokia forma, t. y. pinigais ar natūra, yra apmokestinamos, todėl siūlymas neapmokestinamų dovanų ir prizų vertę padidinti nuo 200 iki 500 eurų, nėra pagrįstas, kadangi nėra įvertinta, kad ši lengvata yra išimtis iš bendros taisyklės ir yra skirta tam tikrų švenčių progomis darbdavio skiriamam simboliniam paskatinimui.

FM siūlomos svartyti alternatyvos:

Pirmiausia atkreiptinas dėmesys, kad pavėžėjimo išlaidos buvo numatytos priemonėje „Regio invest LT“ (ŪM), tačiau nei vienas pareiškėjas nepasirinko tokios galimybės, todėl formuojant priemonę „Regio potencialas LT“ (ŪM) šios išlaidų kategorijos finansavimo buvo atsisakyta.

Įvertinus ir nustatius rinkos poreikį kompensuoti MVĮ darbuotojų pavėžėjimo išlaidas į/iš darbovietės, sprendžiant darbo jėgos teritorinio judumo problemas, siūloma:

1) įtraukti pavėžėjimo išlaidas į priemonės „Regio potencialas LT“ tinkamas finansuoti išlaidas, arba

2) veiksmų programos 3 prioritete visuotinės dotacijos būdu (taikant supaprastintą išlaidų apmokėjimą), įgyvendinti naują subsidinę priemonę. I etapu siūloma kompensuoti darbuotojų pavėžėjimo išlaidas MVĮ, kurios nuosavu transportu darbuotojus veža į/iš darbo arba kompensuoja darbuotojams kelionių į/iš darbo išlaidas (tokie įkainiai jau yra patvirtinti). II etapu, nustatius fiksuotųjų įkainių dydį pavėžėjimo paslaugoms, siūloma kompensuoti darbuotojų pavėžėjimo išlaidas MVĮ, kurios įsigijo/įsigis pavėžėjimo paslaugas. Pradžiai šiai priemonei įgyvendinti siūloma naudoti priemonės „Verslumas LT“ lėšas – 1 mln. eurų, o esant dideliame pareiškėjų susidomėjimui, siūloma svarstyti galimybę didinti priemonės sumą iki 5 mln. eurų,

arba

3) didelėms įmonėms visuotinės dotacijos būdu (pagal iš anksto nustatytą įkainį) įgyvendinti naują subsidinę priemonę Veiksmų programos 7 prioritete (užimtumo skatinimui), subsidijų dydį nustatant atsižvelgiant į nedarbo lygį regione (kuo didesnis nedarbo lygis, tuo didesnė turėtų būti kompensuojamoji dalis);

4) siekiant paskatinti SVV veiklą didelio nedarbo regionuose, taip pat siūloma įgyvendinti naują subsidinę priemonę arba pritaikyti jau esančią Veiksmų programos 7 prioriteto priemonę „Parama darbui“, sudarant sąlygas darbdaviams gauti finansines paskatas (kompensuojant darbuotojų darbo užmokesčio išlaidų dalį) už naujai sukurtas darbo vietas didelio nedarbo regionuose (subsidijų dydį nustatant atsižvelgiant į nedarbo lygį regione).

II ŪM pasiūlymas. Ženkliai išplėsti PMĮ nustatytą investicinio projekto lengvatą (atsisakyti ribojimų turto grupėms, atsisakyti turto pagaminimo datos ribojimo, atsisakyti nuostatos dėl investicinio projekto lengvatos netaikymo analogiškam turtui).

FM pozicija - nepritarti dėl turto grupių ribojimo ir pagaminimo datos atsisakymo, kadangi:

1. 2018 m. investicinio projekto lengvatos apimtis jau buvo praplėsta (100 proc. vietoje 50 proc.), dėl ko biudžeto netekimai gali siekti apie 30 mln. eurų per metus;
2. įsigyjamo ilgalaikio turto naujumo kriterijaus atsisakymas iš esmės prieštarautų šios lengvatos paskirčiai – skatinti investicijas į inovacijų diegimą bei esminį technologinį atsinaujinimą, t. y. į naujų technologijų, idėjų, metodų kūrimą ir komercinį pritaikymą, pateikiant rinkai naujus arba patobulintus produktus ir procesus;
3. pradėjus taikyti lengvatą visoms turto grupėms, nebus užtikrinamas investuojamų lėšų skyrimas efektyvumo didinimui – ne kiekviena investicija didina produktyvumą. Svarbu išlaikyti stimulą, kad įmonės toliau didintų produktyvias investicijas. Būtina skatinti aukštesnę pridėtinę vertę kuriančias investicijas, kurios sukurtų ilgalaikę naudą ir prisidėtų prie tvaraus ekonomikos augimo ir šalies potencialo didinimo;
4. konkrečios ilgalaikio materialiojo turto rūšys nurodytos visų pirma, kaip paminėta, siekiant paskatinti produktyvias investicijas, o kartu eliminuojant galimą piktnaudžiavimą dėl turto, galinčio turėti ir asmeninį panaudojimą, įsigijimo vienetų vardu siekiant pasinaudoti lengvata. Todėl suteikus galimybę pasinaudoti lengvata, kai įsigijami baldai, buitinė technika, elektromobiliai, jachtos ar kitas turtas, kuris gali būti skirtas privatiems poreikiams tenkinti, išaugtų mokesčių piktnaudžiavimo rizika, atitinkamai sudėtingesnis taptų ir mokesčių administravimas. Lengvatos taikymas elektromobiliams nepaveiktų įmonės darbuotojų darbo našumo, efektyvumo nedidintų. Mažai tikėtina, jog nuo to ar automobilis yra su vidaus degimo varikliu, ar elektromobilis, keistųsi jį valdančio asmens darbo našumas.
5. vien dėl investicinio projekto lengvatos taikymo apimties praplėtimo kitoms turto grupėms, biudžeto netekimai siektų apie 70 mln. eurų per metus.

Kartu FM siūlo svarstyti kompromisą dėl pateiktos investicinio projekto lengvatos išplėtimo: kadangi ši lengvata numato 3 metų terminą, kurį ilgalaikis turtas (atitinkantis investicinio projekto reikalavimus) turi būti naudojamas vieneto veikloje, svarstyтина leisti investiciniu projektu laikyti tokį turto pakeitimą analogišku turtu, kai turtas, kuriam pritaikyta investicinio projekto lengvata (t. y. atitikusiam lengvatos reikalavimams), dar nepraėjus 3 metų terminui, dėl šio turto nudėvėjimo ir nebetinkamumo naudoti, pakeičiamas analogišku turtu.

Taip pat FM siūlo įvertinti, kad privačiojo sektoriaus investicijos galėtų būti skatinamos per šiemet Vyriausybės patvirtintą inovacijų reformą.

III ŪMpasiūlymas. „Startuolių“ darbuotojų darbo užmokesčiui taikyti 0 proc. GPM tarifą (2 metus, 3 metais – 5 proc.).

IV ŪM pasiūlymas. Neapmokestinėti darbuotojų pagal opcionus gautos naudos, įsigijus akcijų nemokamai ar už nei rinkos žemesnę kainą.

FM pozicija dėl 0 proc. GPM - nepritarti, kadangi:

1. nustatant GPM lengvatas tik startuolių įmonių darbuotojams, galėtų būti pažeistas konstitucinis asmenų lygiateisiškumo principas, iškraipytos verslo konkurencijos sąlygos, nes mokestinė lengvata gyventojus skatintų dirbti būtent startuolių įmonėse, taip pat, nėra pagrįsta, kodėl pvz., buhalteris, dirbantis startuolyje, turėtų mokėti mažesnę (arba visai nemokėti) gyventojų pajamų mokestį nei buhalteris, dirbantis kitoje įmonėje;

2. išaugtų mokesčių piktnaudžiavimo rizika dėl vis naujų startuolių (iš esmės toliau tęsiančių jau išregistruotų, reorganizuotų ar kitaip pasibaigusių startuolių pradėtą veiklą) steigimo ir tų pačių darbuotojų įdarbinimo juose;

3. darbo mokesčių našta nuolat peržiūrima ir mažinama visų gyventojų lygmeniu;

4. startuoliai turėtų būti skatinami pelno mokesčio lengvatomis, o tai jau yra įgyvendinta:

- nuo 2018 m. naujam smulkiam verslui nustatytos vienerių metų pelno mokesčio atostogos;

- jau dabar mažoms įmonėms (kurių pajamos per metus neviršija 300 000 eurų, darbuotojų skaičius neviršija 10 ir įmonės dalyviai nevaldo kitų įmonių) nustatytas lengvatinis 5 procentų pelno mokesčio tarifas, nereikia mokėti avansinio pelno mokesčio, mažos įmonės taip pat gali pasinaudoti ir kitomis palankesnėmis apmokestinimo sąlygomis;

5. sudarytos palankios sąlygos investicijų į startuolius pritraukimui:

- skatinama alternatyvus finansavimo rinkos plėtra, atleidžiant visas kolektyvinių investavimo subjektų bei rizikos ir privataus kapitalo subjektų, kurie glaudžiai susiję su startuolių finansavimu, gaunamas pajamas nuo pelno mokesčio;

- kitų investuotojų turimų vieneto akcijų (kai turima daugiau kaip 10 proc. akcijų) perleidimo pajamos taip pat neapmokestinamos pelno mokesčiu, o užsienio investuotojų pajamos iš akcijų perleidimo nepriskiriamos užsienio vieneto pelno mokesčio bazei Lietuvoje.

FM pozicija dėl GPM lengvatos opcionams - svarstyti dalinį pritarimą lengvatai suvienodinant apmokestinimą GPM su galiojančiu reguliavimu valstybinio socialinio draudimo įmokų srityje (šiuo metu VSD įmokos neskaiciuojamos nuo pagal pasirinkimo sandorius gaunamų akcijų, jeigu teisė į akcijas darbuotojams suteikiama ne anksčiau kaip po 3 metų (ŪM šį terminą siūlo trumpinti iki 2 metų).

FM siūloma įvertinti alternatyva:

Pagal 2 SADM įgyvendinamas priemonės („Verslumo skatinimo fondas“ (finansinė priemonė) ir „Subsidijos verslo pradžiai“) fiziniais asmenimis verslo pradžiai, verslui iki 12 mėn. bei darbuotojų darbo užmokesčio išlaidų dalies (kompensuojama darbuotojui apskaičiuoto darbo užmokesčio, darbdavio mokamų valstybinio socialinio draudimo įmokų ir įmokų į Garantinį fondą suma iki 75 %) kompensavimui skirta daugiau nei 42,9 mln. eurų.

FM žiniomis, ŪM planuoja įgyvendinti naują priemonę, skirtą paskatinti fizinius asmenis įsteigti smulkiojo ir vidutinio verslo subjektus. Siūloma ŪM naują priemonę tikslingai orientuoti į startuoliams reikalingas veiklas bei darbo užmokesčio dalies kompensavimą startuolių darbuotojams.

Siekiant užtikrinti, kad ŪM planuojama įgyvendinti nauja priemonė, skirta paskatinti fizinius asmenis steigti SVV subjektus, nedubliuotų ir nekonkuruotų su SADM priemonių veiklomis, įvertinus SADM bei ŪM jau įgyvendinamų priemonių, skirtų verslumui skatinti, intervencijų sritis bei šių priemonių suderinamumą su naujai ŪM planuojama įgyvendinti priemone, siūloma:

1) įvertinti galimybę apjungti esamas ŪM priemones (stambinti) ir, jei reikia, papildyti naujomis veiklomis (darbo užmokesčio kompensavimas startuoliams), skirtomis paskatinti fizinius asmenis steigti SVV subjektus arba kurti ŪM naują priemonę;

2) nustatčius, kad ŪM planuojamos įgyvendinti priemonė, skirta paskatinti fizinius asmenis steigti SVV subjektus, galimai dubliuos jau įgyvendinamose ŪM ir SADM priemonėse finansuojamas veiklas, siūloma peržiūrėti ir/arba papildyti SADM įgyvendinamos priemonės „Subsidijos verslo pradžiai“ veiklas.

Investicijų pritraukimo kontekste taip pat siūloma:

1) sukurti ilgalaikę, efektyvią, patrauklią investavimo platformą, kurioje valstybės skiriamos lėšos pritrauktų privačias lėšas, taip sudarant galimybes finansuoti valstybei svarbius projektus, skatinti inovacijas ir didinti nepriklausomybę nuo ES fondų lėšų, maksimaliai išnaudoti prieigą prie globalių finansų rinkų bei atnešti tarptautinę patirtį į Lietuvą (siekiant šio tikslo jau 2018 m. sukurta Nacionalinių plėtros įstaigų veikimą reglamentuojanti teisinė bazė).

2) optimizuoti dabar egzistuojančias finansines įstaigas (UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūros, UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ ir UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondo) konsoliduojant jų valdymą tam, kad būtų sukurta stipri ir investuotojams patraukli Nacionalinė plėtros įstaiga (NPI).

V ŪM pasiūlymas. PMĮ nustatyti lengvatinį 0 proc. pelno mokesčio tarifą socialinio verslo subjektams.

FM pozicija - nepritarti, kadangi:

1. 2017 m. įgyvendinant Vyriausybės programos įgyvendinimo plano nuostatas buvo peržiūrėtos visos Lietuvoje taikomos mokesčių lengvatos joms keliamų tikslų pasiekiamumo, socialinio teisingumo ir efektyvumo atžvilgiu ir buvo atsisakyta pelno mokesčio lengvatos (panašios į siūlomą šiuo projektu) socialinėms įmonėms, kaip nepasiekiančios pagrindinio lengvatų nustatyto tikslo – remti asmenų, negalinčių lygiomis sąlygomis konkuruoti darbo rinkoje, įdarbinimą, kadangi pelno mokesčio lengvatos nauda pasinaudodavo dažniausiai tik įmonių savininkai ar akcininkai;

2. socialinio verslo subjektai pagal šiuo metu galiojančio Pelno mokesčio įstatymo nuostatas taip pat turi galimybę pasinaudoti pelno nesiekiantiems vienetams, kurių veiklai keliami tikslai iš esmės atitinka socialinio verslo subjektų veiklai keliamus tikslus – t. y. vykdyti visuomenei naudingą veiklą, taikoma lengvata. Be to, kitas verslo organizavimo formas pasirinkę juridiniai asmenys gali prisidėti prie socialinio verslo teikdami paramą, o tuo pačiu galėtų pasinaudoti Pelno mokesčio įstatymo nustatyta galimybe atskaityti iš pajamų dvigubą paramos sumą.

3. šiuo metu taikomos pelno apmokestinimo taisyklės sudaro palankias sąlygas socialinio verslo plėtrai, todėl papildomos lengvatinės priemonės nėra tikslingos. Lietuvoje taikomas 15 procentų dydžio pelno mokesčio tarifas yra vienas mažiausių ES, smulkiąjam verslui numatytos papildomos lengvatos (1-erių metų pelno mokesčio „atostogos“, taikomas lengvatinis 5 proc. pelno mokesčio tarifas ir kt.), taip pat socialinio verslo subjektai turi galimybę pasinaudoti ir kitomis lengvatomis, skatinančiomis novatorišką veiklą, technologinį atsinaujinimą ir kt.

FM siūloma svartyti alternatyva: Ūkio ministerija iš ES fondų lėšų planuoja įgyvendinti priemonę „Parama socialiniam verslui“ (2,9 mln. eurų ES fondų lėšų). Priemonės tikslas – paskatinti socialinio verslo kūrimąsi ir plėtrą. FM šiuo metu yra pateikusi pastabas šios projektų atrankos kriterijams, tarp jų, ir dėl kriterijuose nustatyto ribojimo socialinio verslo veikloms sritims. **Siūlymai:** siekiant paskatinti socialinio verslo kūrimąsi ir plėtrą, siūloma neriboti socialinio verslo veiklos sričių ir sudaryti sąlygas finansavimą gauti socialiniam verslui visose ūkio ministro įsakymu patvirtintoje Socialinio verslo koncepcijoje nustatytoje srityse.

Ūkio ministerijos pasiūlymų keisti mokesčių sistemą makroekonominis įvertinimas

Visi ŪM pasiūlymai sietini su mokesčių išimtimis/lengvatomis, kurias suteikus Valstybė atsisako dalies biudžeto pajamų taip susiaurindama viešųjų paslaugų finansavimo galimybes. Remiantis tarptautine praktika, tokios išimtys yra prilyginamos biudžeto išlaidoms (*tax expenditures*), yra mažiau skaidrios, o jų tikslingumą ir naudą visuomenei sunku įvertinti dėl didelio naudojamų prielaidų neapibrėžtumo. Pabrėžiama, kad mokestinės lengvatos turėtų būti laikinos, suderintos su ekonomikos cikline padėtimi.

Remiantis Finansų ministerijos skaičiavimais šiuo metu Lietuvos ekonomika auga virš potencialo (produkcijos atotrūkis nuo potencialo yra teigiamas). Ciklinio ekonomikos pakilimo metu valdžios sektoriaus išlaidų multiplikatorius mažai atvirai ekonomikai, kokia yra Lietuva, Europos Komisijos skaičiavimais sudaro 0,3-0,5. Tai reiškia, kad vienas išleistas mokesčių mokėtojų euras (valdžios sektoriaus išlaidos) padidins vidaus paklausą tik 50-70 centų, t.y. gaunama visuomenės nauda bus mažesnė nei mokesčių mokėtojų sumokama kaina. Tuo tarpu, remiantis ekonomikos pagrindais, ciklinio pakilimo metu vidaus paklausos padidėjimas sąlygoja infliacijos augimą, o pastaroji – gyventojų perkamosios galios mažėjimą.

Darytina išvada, kad naujų mokestinių lengvatų taikymas prisidėtų prie ekonomikos kaitinimo. Atkreiptinas dėmesys, kad Ūkio ministerijos pasiūlymai nėra suderinti su 6 struktūrinėmis reformomis, kurias vykdyti šiemet apsisprendė Vyriausybė. Šie pasiūlymai nesprendžia pajamų nelygybės ir skurdo problemos (pvz. pajamas natūra siūlo neapmokestinti tiek minimalias, tiek aukštas pajamas gaunantiems asmenims), kuri slopina/stabdo ekonomikos plėtrą. Taip pat neįgalina sudaryti sąlygų padidinti šalyje sukuriamos aukštos ir vidutinės pridėtinės vertės dalį BVP ir sparčiau artėti prie išsivysčiusių euro zonos šalių produktyvumo vidurkio (siūloma lengvatas suteikti visoms investicijoms, nepriklausomai nuo ekonominės veiklos pobūdžio, investicijų rūšies ir nevertinant jų efektyvumo).

Siūlomos ŪM mokesčių lengvatos didina Valstybės biudžeto išlaidas ir šio biudžeto deficitą. Dėl poreikio finansuoti šį deficitą didės ir valdžios sektoriaus skola. Atsižvelgus į FM 2018 m. rudens scenarijuje numatytą ekonominės raidos lėtėjimą ir įvertinus didelį išorinės aplinkos neapibrėžtumą, lengvatų taikymas padidins riziką, kad gali sumažėti ilgalaikis viešųjų finansų tvarumas (padidės valdžios sektoriaus skolos ir BVP santykis). Tai savo ruožtu gali padidinti rizikos priedus ir skolos aptarnavimo išlaidas.

Dėl siūlomos pelno mokesčio lengvatos investiciniam projektui

Įgyvendinama mokesčių reforma jau dabar numato investicinės aplinkos gerinimą, lengvatų plėtrą investicijoms, kurios orientuotos į aukštos pridėtinės vertės kūrimą, aukštųjų technologijų plėtrą.

Taikant Ūkio ministerijos siūlomą pelno mokesčio lengvatą visiems investiciniams projektams be išimties bus skatinamos ir menkos pridėtinės vertės veiklos, nebus užtikrinama, jog investuojama į šalies potencialą didinančius veiksnius.

Jeigu siūloma lengvata būtų suteikta, būtų sulyginamos mokestinės sąlygos visiems, todėl iš esmės nebeliktų paskatos investuoti į aukštesnę pridėtinę vertę sukuriančius produktus. Pradėjus taikyti lengvatą visoms turto grupėms, nebus užtikrinamas investuojamų lėšų skyrimas efektyvumo didinimui – ne kiekviena investicija didina produktyvumą.

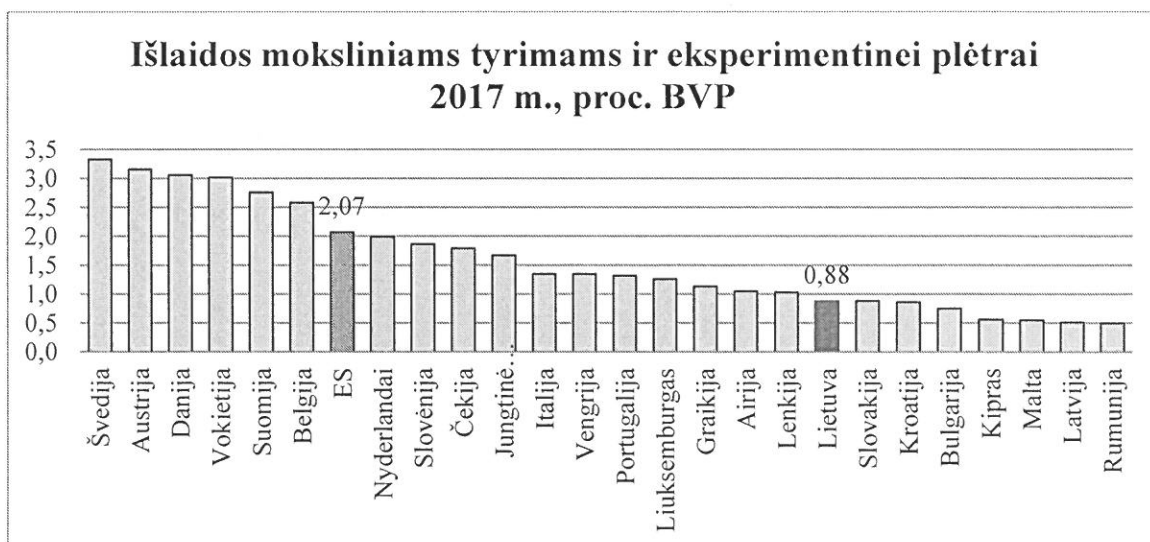

Šalyje vykstantys demografiniai pokyčiai diktuoja, kad investicijos į technologinį atsinaujinimą, procesų automatizavimą ir veiklos modernizavimą yra būtinos siekiant išlaikyti įmonių pelningumą bei pritraukti tinkamos kvalifikacijos darbuotojus, todėl tokios rūšies investicijų skatinimas būtų prasmingas ir teiktų ilgalaikę naudą visuomenei.

2017 metais sparčiai augusios produktyvios investicijos leido beveik 3 procentiniais punktais padidinti šalies darbo našumo lygį, palyginti su ES vidurkiu, – nuo 72 proc. 2016 metais iki 74,9 proc. 2017 metais. 2017 m. darbo našumas Lietuvoje augo sparčiausiai ES (augimo tempas buvo net 10 kartų spartesnis nei 2016 m. ir siekė 4,7 proc.), tokiems rezultatams įtakos turėjo būtent produktyviosios investicijos (jos pernai išaugo net 9,4 proc.). Siekiant išlaikyti šio proceso tęstinumą, svarbu išsaugoti paskatą investuoti būtent į pažangiųjų technologijų projektus. Investiciniai projektai yra skirtingi, jų atsiperkamumas taip pat skirtingas, todėl suteikiant mokestinę lengvatą turėtų būti vertinama investicijų grąža. Pavyzdžiui, Junkerio investicijų planui Europai buvo nustatytas bendro finansavimo multiplikatoriaus tikslas, siekiantis 5, tokiu būdu įvertinant ar investicijos duos norimą grąžą, o projektuose, įgyvendinamuose ES fondų lėšomis, numatoma, kad vienas investuotas euras duos 1,88 eurų grąžą. Priėmus ŪM siūlomą investicinio projekto mokestinę lengvatą bus palaikomas atgyvenęs pigia darbo jėga grįstas verslo modelis, sulėtės MTEP skiriamų investicijų plėtra, kuri ir dabar tarptautinių ekspertų nuomone yra nepakankama.

Šalis vis dar atsilieka nuo Europos Sąjungos vidurkio pagal investicijų, skiriamų moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai (MTEP), dalį nuo bendrojo vidaus produkto (BVP). 2017 m. Europos Sąjungos vidurkis siekė 2,07 proc. BVP, o Lietuvos buvo daugiau nei perpus mažesnis – 0,88 proc. BVP. Esamos mokestinės lengvatos MTEP veiklą vykdančioms įmonėms padeda didinti privačiojo sektoriaus investicijas į aukštųjų technologijų kūrimą. Eurostat duomenimis valdžios sektoriaus ir aukštojo mokslo sektorius 2016 m. iš jau minėtų 0,88 proc. BVP investicijų MTEP veiklai siekė 0,57 proc. BVP, o verslo – 0,31 proc. BVP. Verslo investicijos sudaro tik 35,6 proc. visų šalies investicinių išlaidų į MTEP.

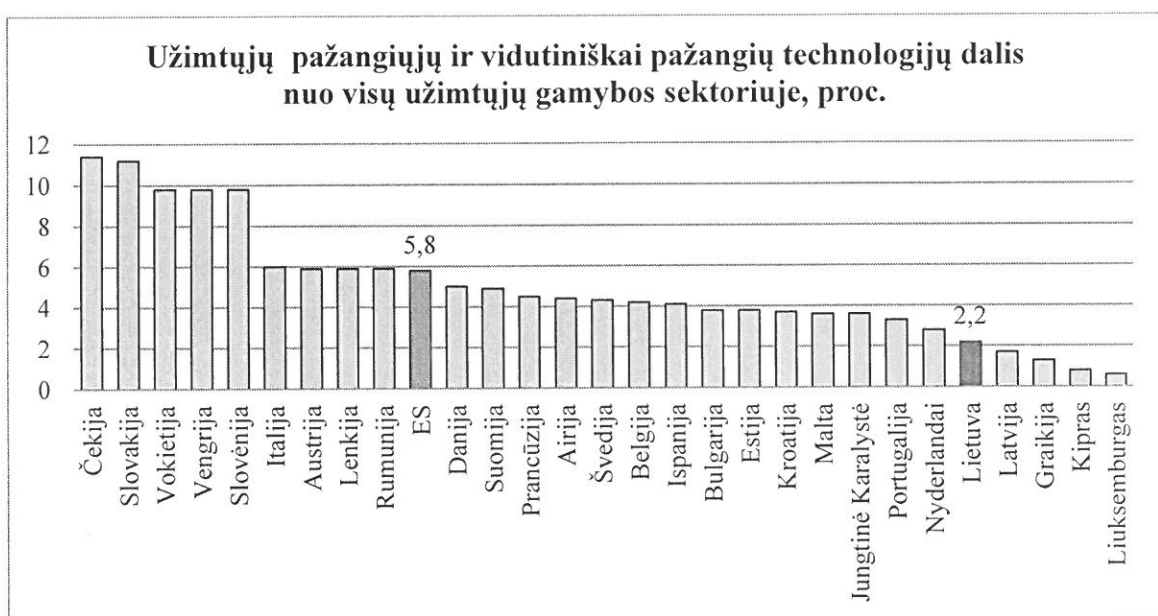
Todėl svarbu įvertinti, ar išliktų paskata investuoti į MTEP, pritaikius siūlomą pelno mokesčio lengvatą. Svarbu išlaikyti stimulą, kad įmonės toliau didintų produktyviasias investicijas. Būtina skatinti aukštesnę pridėtinę vertę kuriančias investicijas, kurios sukurtų ilgalaikę naudą ir prisidėtų prie tvaraus ekonomikos augimo ir šalies potencialo didinimo.

Šaltinis – Eurostat

Lietuvos pramonėje vis dar vyrauja žemosios technologijos pagal sukuriamą pridėtinę vertę, o vidutiniškai pažangių technologijų gamybos sektoriaus ir žinioms imlių paslaugų sektorių produkcijos dalis BVP sudaro vos 10,6 proc.

ŪM pasiūlymas neįgalins spręsti kokybiškų darbo vietų kūrimo Lietuvoje problemos. Eurostat duomenimis tik 2,2 proc. užimtųjų gamybos sektoriuje dirba su pažangiosiomis ir vidutiniškai pažangiosiomis technologijomis, tuo tarpu ES vidurkis – 5,8 proc. Be to, skatinant bet koki investicinį projektą (be sąlygos išlaikyti/sukurti darbo vietas ir didinti darbuotojų kvalifikaciją) bus sukurtos paskatos pakeisti nekvalifikuotus darbuotojus įrenginiais, kuriais pasirūpinti turės Valstybė (mokesčių mokėtojai) – finansuojant socialinės paramos ir darbo rinkos priemonės.

Šaltinis – Eurostat

5.2. Pažangiųjų technologijų gamybos ir žinioms imlių paslaugų sektorių produkcija ir pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis 2012–2016 m.

Output and value added at factor cost of the high-tech manufacturing and knowledge-intensive service sectors, 2012–2016

	2012	2013	2014	2015	2016*	
Pažangiųjų technologijų gamybos sektoriaus produkcija, mln. EUR	287	310,9	360,2	484,1	506,3	<i>Output of the high-tech manufacturing sector, EUR million</i>
dalis nefinansinių įmonių sektoriaus produkcijoje, %	0,7	0,7	0,8	1,0	1,1	<i>per cent of the output of the non-financial enterprise sector</i>
Pažangiųjų technologijų gamybos sektoriaus pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis, mln. EUR	96,1	108,6	138,3	225,8	235	<i>Value added at factor cost of the high-tech manufacturing sector, EUR million</i>
dalis bendrojoje pridėtinėje vertėje, %	0,3	0,3	0,4	0,6	0,6	<i>per cent of the total value added</i>
dalis BVP, %	0,3	0,3	0,4	0,7	0,7	<i>per cent of GDP</i>
Vidutiniškai pažangiųjų technologijų gamybos sektoriaus produkcija, mln. EUR	3074,3	2920,3	2995,5	3139,1	2794,2	<i>Output of the medium-high-tech manufacturing sector, EUR million</i>
dalis nefinansinių įmonių sektoriaus produkcijoje, %	7,0	6,4	6,3	6,6	6,0	<i>per cent of the output of the non-financial enterprise sector</i>
Vidutiniškai pažangiųjų technologijų gamybos sektoriaus pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis, mln. EUR	453,4	394,3	535,3	714,7	647,3	<i>Value added at factor cost of the medium-high-tech manufacturing sector, EUR million</i>
dalis bendrojoje pridėtinėje vertėje, %	1,4	1,1	1,5	1,9	1,7	<i>per cent of the total value added</i>
dalis BVP, %	1,5	1,2	1,6	2,1	1,9	<i>per cent of GDP</i>
Žinioms imlių paslaugų sektoriaus¹ produkcija, mln. EUR	4226	4450,5	4976,6	5353,4	5293,9	<i>Output of the knowledge-intensive service sector¹, EUR million</i>
dalis nefinansinių įmonių sektoriaus produkcijoje, %	9,6	9,7	10,5	11,2	11,4	<i>per cent of the output of the non-financial enterprise sector</i>
Žinioms imlių paslaugų sektoriaus¹ pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis, mln. EUR	1876,4	1976	2260,2	2573,2	2773	<i>Value added at factor cost of the knowledge-intensive service sector¹, EUR million</i>
dalis bendrojoje pridėtinėje vertėje, %	5,6	5,6	6,2	6,9	7,2	<i>per cent of the total value added</i>
dalis BVP, %	6,2	6,2	6,8	7,7	8,0	<i>per cent of GDP</i>
Pažangiųjų ir vidutiniškai pažangiųjų technologijų gamybos sektoriaus sukurtos pridėtinės vertės dalis apdirbamosios gamybos sektoriuje pridėtinėje vertėje, %	19,09	17,49	20,54	23,32	22,38	<i>Share of GVA produced by the high and medium-high-tech manufacturing sector in the GVA of manufacturing, %</i>

Pažangiųjų, vidutiniškai pažangiųjų technologijų gamybos sektoriaus ir žinioms imlių paslaugų sektorių produkcijos dalis BVP, proc.

8,0 7,7 8,8 10,5 10,6

Pažangiųjų, vidutiniškai pažangiųjų technologijų gamybos sektorių produkcijos dalis BVP, proc.

1,8 1,5 2,0 2,8 2,6

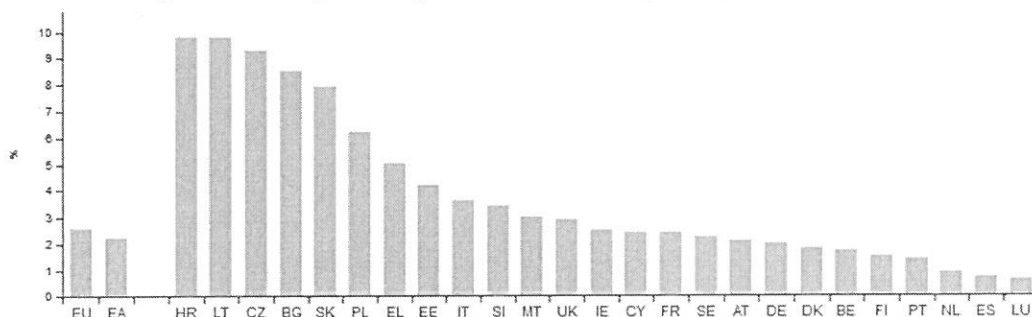
Privačiojo sektoriaus investicijos galėtų būti skatinamos per šiemet Vyriausybės patvirtintą inovacijų reformą, nedarant papildomų pakeitimų mokestinėje sistemoje. Mokestinės sistemos pastovumas yra svarbus makroekonominiam šalies stabilumui, potencialių investuotojų pritraukimui (dažnas mokestinės aplinkos keitimas nėra patrauklu investuotojui).

Atkreiptinas dėmesys į ŪM siūlomą lengvatą elektromobiliams. Lengvatos taikymas elektromobiliams nepaveiktų įmonės darbuotojų darbo našumo, efektyvumo nedidintų. Mažai tikėtina, jog nuo to ar automobilis yra su vidaus degimo varikliu, ar elektromobilis, keistųsi jį valdančio asmens darbo našumas.

Dėl siūlomos Gyventojų pajamų mokesčio ir Pelno mokesčio lengvatos pajamoms natūra

Tam tikrų paslaugų ir dovanų, darbdavio teikiamų darbuotojui, priskirimas neapmokestinamomis pajamomis paskatintų darbdavius intensyviau teikti darbuotojams tokias paslaugas siekiant jomis pakeisti dalį atlyginimo pinigais arba kaip priedą prie jo. Tai turėtų neigiamą poveikį GPM surinkimui bei skatintų netvarų (nesuderintą su darbo našumo augimu) darbo sąnaudų¹ augimą. Be to, sumažintų/panaikintų šiemet Vyriausybės patvirtintos mokesčių reformos (darbo jėgos apmokestinimo) darbo sąnaudas mažinantį poveikį. Tokia lengvata būtų taikoma tiek mažas tiek didesnes nei vidutinės pajamas gaunantiems asmenims – tokiu būdu būtų dar labiau padidinta pajamų nelygybė šalyje.

Nominal hourly labour costs in the EU and euro area, whole economy, 2018-Q2 (% change compared with the same quarter of the previous year and calendar adjusted)

Source: Eurostat (online data code: lc_lci_r2_q)

eurostat

Atkreipiame dėmesį, kad pastaraisiais metais Lietuvoje darbo sąnaudų augimo tempas vienas sparčiausių ES (Eurostato duomenimis, 2018 m. II ketv. valandinės darbo sąnaudos išaugo 9,8 proc., palyginti su atitinkamu laikotarpiu prieš metus).

¹ **Darbo sąnaudos** – visos darbdavio išlaidos, atsirandančios samdant darbuotojus. Įskaitomas **bruto darbo užmokestis** ir **išmokos natūra**, kitos darbo sąnaudos. **Bruto darbo užmokestis ir išmokos natūra** – atlyginimas pinigais, apimantis tiesiogiai darbdavio darbuotojui mokamą pagrindinį darbo užmokestį ir papildomą uždarbį, įskaitant darbuotojo mokamas valstybinio socialinio draudimo įmokas ir gyventojų pajamų mokestį ir išmokas natūra (pvz., visos prekės ir paslaugos, darbdavio suteiktos darbuotojui, darbdavio išlaidos, susijusios su darbuotojo buto išlaikymu, dovanos (natūra) ir kt.). **Kitos darbo sąnaudos** – darbdavio socialinės įmokos ir išmokos (iš darbdavio lėšų mokamos laikinojo nedarbingumo pašalpos, išmokos už priverstinai trumpiau dirbtą laiką, išeitinės išmokos ir materialinės pašalpos, piniginės kompensacijos už nepanaudotas kasmetines atostogas ir kitos panašaus pobūdžio išlaidos), išskyrus darbdavio gautas subsidijas darbo užmokesčiui.

Sparčiai kylančios darbo sąnaudos mažina šalies konkurencingumą ir kelia grėsmę makroekonomikos subalansuotumui. Pablogėjęs šalies konkurencingumas ir makroekonominis nesubalansuotumas sumažintų ekonomikos lankstumą reaguoti į sustiprėjusių išorės grėsmių (ypač į artimiausiais metais numatomą išorės paklausos silpnėjimą, stiprėjančias įtampas pasaulinėje prekyboje, JK išstojimą iš ES, geopolitines įtampas) neigiamą poveikį ir jas įveikti.

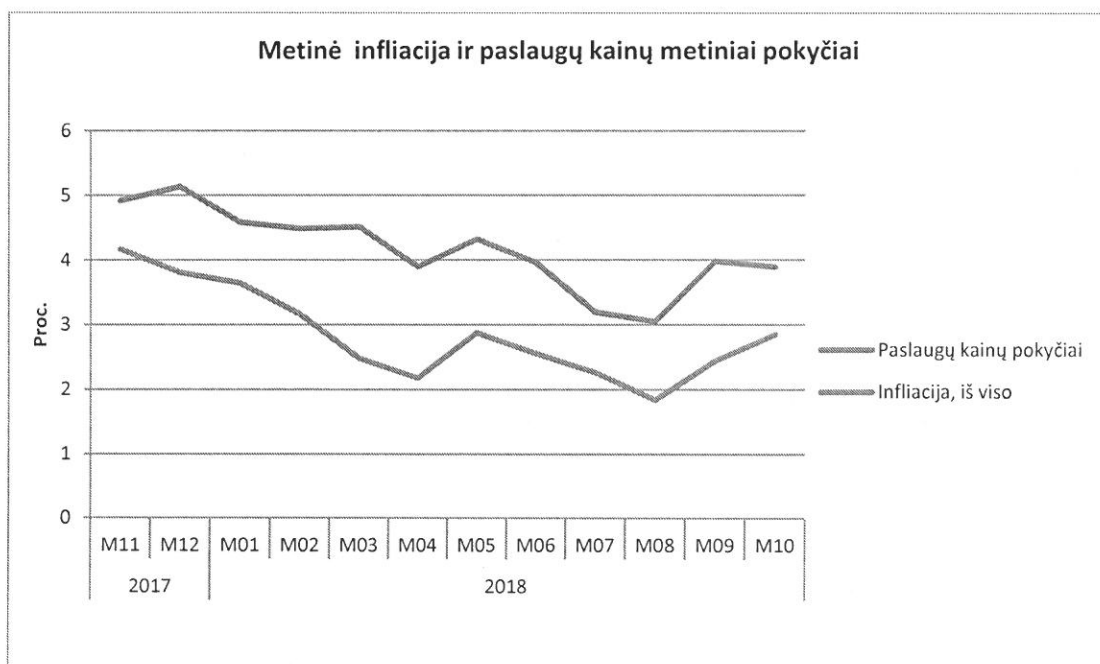
Europos Komisija vykdo šalių narių ekonomikos priežiūrą, kurios viena iš dalių yra makroekonominių disbalansų procedūra (angl. *Macroeconomic Imbalance Procedure, MIP*). MIP sudaro švieslentė iš 13 rodiklių, kuriems nustatytos ribinės reikšmės. Viršijus nustatytą reikšmę gali būti inicijuojama nuodugni apžvalga, kurios rezultatai gali pateikti išvadą, jog šalis susiduria su makroekonomikos disbalansais. Tai būtų neigiamas signalas potencialiems investuotojams bei neigiamai paveiktų šalies reitingus.

Lithuania		Download data for country LT						Annual data Quarterly data All data	
SHOW ALL	UNIT	REFERENCE PERIOD							
		2012	2013	2014	2015	2016	2017		
Current account balance - % of GDP More data (Show) Quarterly data (Show)	3 year average	-2.4	-1.7	0.9	0.6	0.0	-0.7		
Net international investment position Quarterly data (Show)	% of GDP	-53.6	-47.1	-45.1	-43.4	-42.7	-35.9		
Real effective exchange rate - 42 trading partners⁽¹⁾ More data (Show)	3 year % change	-6.7	-0.6	1.7	4.3	5.3	2.3		
Export market share - % of world exports⁽²⁾ More data (Show)	5 year % change	32.29	19.28	33.65	14.89	5.14	9.73		
Nominal unit labour cost index (2010=100) More data (Show) Quarterly data (Show)	3 year % change	-4.2	6.2	8.7	11.8	15.3	16.0		
House price index (2015=100) - deflated Quarterly data (Show)	1 year % change	-3.2	0.2	6.3	4.6	4.5	5.4		
Private sector credit flow - consolidated	% of GDP	0.4	-0.4	0.3	2.4	4.4	3.7		
Private sector debt - consolidated	% of GDP	61.1	56.3	53.9	54.8	56.1	56.1		
General government gross debt Quarterly data (Show)	% of GDP	39.8	38.8	40.5	42.6	39.9	39.4		
Unemployment rate More data (Show) Quarterly data (Show)	3 year average	15.5	13.5	12.0	10.5	9.2	8.0		
Total financial sector liabilities - non-consolidated	1 year % change	-0.7	-1.4	16.2	7.0	16.6	14.0		
Activity rate - % of total population aged 15-64	3 year change in p.p	2.2	2.2	2.3	2.3	3.1	2.2		
Long term unemployment rate - % of active population aged 15-74	3 year change in p.p	3.3	-2.3	-3.2	-2.7	-2.1	-2.1		
Youth unemployment rate - % of active population aged 15-24	3 year change in p.p	26.7	21.9	19.3	16.3	14.5	13.3		

Lietuva jau dabar peržengia vienetinių darbo sąnaudų trejų metų pokyčio ribinę reikšmę (Lietuvos rodiklio reikšmė siekia 16 proc., kai ribinė reikšmė yra 9 proc.). Nepamatuoti sprendimai, skatinantys darbo sąnaudų augimą šalyje, gali sąlygoti Europos Komisijos išvadą, kad šalyje yra susiformavęs disbalansas. Nustačius, jog disbalansas perviršinis, šaliai nariai gali būti pradėta perviršinio disbalanso procedūra, o laiku neištaisius padėties – ir finansinės sankcijos (pagal ES reglamento Nr. 1174/2011 nuostatas).

Transporto ir maitinimo paslaugų priskyrimas neapmokestinamoms pajamoms padidintų jų paklausą ir keltų riziką dar labiau paskatinti šių paslaugų kainų kilimą bei paspartinti infliaciją.

Vidutiniškai 4,1 procento metiniu tempu augančios paslaugų kainos yra pagrindinis infliacijos veiksnys šiuo metu – sudaro 1,1 procentinio punkto vidutinės metinės infliacijos lygio (kuri spalio mėn. siekė 2,8 proc.), apskaičiuoto pagal suderintą vartotojų kainų indeksą.

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2018-11-12 Nr. 18-250IR

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-675 26 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-1007 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK) didžiausia paslaugų, prekybos ir aukštųjų technologijų įmones vienijanti verslo organizacija, per visą savo narių tinklą jungianti 31 asociaciją ir 3 500 įmonių, kuriuos sukuria 200 000 darbo vietų. LVK yra aktyvi Vyriausybės, ministerijų ekonominė – socialinė partnerė, valstybės institucijų santykiuose su verslu siekianti įtvirtinti kartinį principą – partnerystę. Aktyviai dalyvaujame diskusijose dėl Lietuvos mokesčių sistemos tobulinimo bei modernizavimo.

Dėkojame Ūkio ministerijai už derinimui atsiųstus Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 26 straipsnio pakeitimo įstatymo (toliau - PM įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo (toliau - GPM įstatymo projektas) įstatymo projektus. LVK aktyviai palaiko Ūkio ministerijos siūlymus dėl pajamų natūra išlaidų, skirtų darbuotojų maitinimui ir transportui (atvykti į darbą ir parvykti iš jo) neapmokestinimo bei neapmokestinamųjų pajamų iš asmens, susijusio su gyventojų darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, per mokestinį laikotarpį gautų prizų ir dovanų vertės padidinimą nuo 200 eurų iki 500 eurų. Manome, jog siūlomos priemonės gerins verslo aplinką ir leis darbdaviams gerinti darbo sąlygas darbuotojams. Vis dėlto, siekiant jog įstatymo projektų rezultatai būtų maksimalūs, teikiame papildomus siūlymus įstatymo projektų tobulinimui.

1. Dėl sporto, sveikatingumo ir sveikatinimo ir sveikatingumo paslaugų

Sveikata ir gerovė yra laikomos svarbiais visuomenės socialiniais tikslais, tačiau šiuo metu tik sveikatos draudimai yra nepripažįstami pajamomis natūra ir neapmokestinami. LVK nuomone, tikslinga neapmokestinamosioms pajamoms priskirti ir kitas sporto, sveikatingumo ir sveikatinimo paslaugas, nukreiptas į žmogaus, šiuo atveju įmonės darbuotojo, tinkamą sveikatos užtikrinimą bei gerinimą. LVK nuomone, mokestinių lengvatų darbdaviams už darbuotojams perkamas sporto, sveikatinimo ir sveikatingumo paslaugas taikymas padėtų gerinti visuomenės sveikatą, skatintų visuomenės fizinį aktyvumą, gerintų gyventojų gyvenimo kokybę, spręstų darbingumo ir laisvalaikio užimtumo problemas.

Siūlome:

- PM įstatymo projekte reglamentuotas darbdavio patiriamų iš pajamų atskaitomų išlaidų kategorijas papildyti sporto, sveikatingumo ir sveikatinimo paslaugų išlaidomis.
- GPM įstatymo projekte numatyti, jog neapmokestinamosioms pajamoms priskiriama ir gyventojų nauda, gauta asmeniui, susijusiam su gyventojų darbo santykiais ar jų esmę

Gedimino pr. 2/1-28, LT-01103, Vilnius, Lietuva
Tel. +370 5 212 1111, info@lvk.lt, www.lvk.lt

Tarptautinių prekybos rūmų ICC oficialus atstovas
www.iccwbo.org

atitinkančiais santykiais, sumokėjus (visiškai ar iš dalies) už sporto, sveikatingumo ir sveikatinimo paslaugas.

2. Dėl iš pajamų atskaitomos sumos

PM įstatymo projektu siūloma, kad iš pajamų atskaitomos sumos, skirtos vieneto darbuotojų maitinimo ir transporto išlaidoms, susijusiomis su darbuotojų vykimu į darbą ir parvykimu iš jo, apmokėti, negali viršyti 5 procentų per mokestinį laikotarpį darbuotojams apskaičiuoto darbo užmokesčio (nuo kurio skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos) sumos.

LVK nuomone, ši 5 procentų riba yra per maža. Statistikos departamento duomenimis, vidutinis mėnesinis bruto (neatskaičius darbuotojo mokesčių) darbo užmokestis (be individualių įmonių) šalies ūkyje 2018 m. antrąjį ketvirtį sudarė 926,7 EUR. Remiantis siūlomu reguliavimu, vidutiniškai, įmonių iš pajamų atskaitoma suma siektų tik 46,33 Eur. Tai reiškia, jog darbuotojui, dirbančiam vidutiniškai 20 dienų per mėnesį, įmonės maitinimo ir transporto išlaidoms per dieną galėtų skirti tik apie 2,31 Eur. Akivaizdu, jog už tokią sumą organizuojamos transporto ir maitinimo paslaugos nebus kokybiškos. LVK nuomone, tikslinga iš pajamų atskaitomos sumos ribą didinti bent iki 15 procentų per mokestinį laikotarpį darbuotojams apskaičiuoto darbo užmokesčio sumos.

Siūlome:

- PM įstatymo projekte numatyti, jog iš pajamų atskaitomos sumos, skirtos vieneto darbuotojų maitinimo ir transporto išlaidoms, susijusiomis su darbuotojų vykimu į darbą ir parvykimu iš jo, apmokėti, **negali viršyti 15 procentų** per mokestinį laikotarpį darbuotojams apskaičiuoto darbo užmokesčio (nuo kurio skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos) sumos.

Pagarbiai

Prezidentas

Valdas Sutkus

Originalas siunčiamas nebus

Ineta Rizgelė, el.p.: ineta@lvk.lt 8 5 212 1111